

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0366-341
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Житомирський військовий інститут імені С.П. Корольова
ID ОП у ЄДЕБО	37575
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Комп'ютеризовані системи управління та автоматика, другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 15 «Автоматизація та приладобудування», спеціальність 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Acredit_osvitrn_programm/Zvit_pro_samooc_OP_KSUA.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Каменєв Олександр Юрійович
Члени експертної групи	Липінський Олександр Юрійович, Малицький Артем Андрійович
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Спостерігачі	Не залучалися
Дати виїзду до ЗВО	16.12.2019 р.
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Acredit_osvitrn_programm/Programma%20vizitu.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Під час проведення акредитаційної експертизи підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, не встановлено.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітньо-професійна програма «Комп'ютеризовані системи управління та автоматика» із підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» галузі знань 15 «Автоматизація та приладобудування» була розроблена проектною групою факультету охорони державної таємниці та інформаційного протидорства Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова в 2016 році. Із певними змінами і доповненнями дана освітня програма була затверджена в 2017 році, а фактичне запровадження освітньої діяльності за нею було розпочато в 2018 році, коли було сформовано перший відповідний набір здобувачів. Не дивлячись на формально цивільний характер освітньої програми, задум її створення був пов'язаний із доцільністю здобуття вищої технічної освіти магістерського рівня діючими військовослужбовцями Збройних Сил України, службова діяльність яких прямо або опосередковано пов'язана із експлуатацією, технічним обслуговуванням та ремонтом автоматизованих систем управління, інформаційно-керуючих систем, комп'ютерних систем та мереж у різних сферах військової діяльності. Додатковим фактором, що спонукав керівництво Інституту запровадити зазначену освітню програму, стала необхідність диверсифікації військової кваліфікації військовослужбовців шляхом отримання ними додаткової цивільної спеціальності, що має сприяти їх подальшій професійній адаптації після звільнення в запас або відставку. Актуальність такої диверсифікації обумовлюється, перш за все, участю багатьох здобувачів освітньої програми в проведенні ООС, що формує ймовірність подальшого їх комісування з військової служби внаслідок участі в бойових діях та пов'язаною з цим цивільною переорієнтацією професійної діяльності. З урахуванням зазначених факторів фактичне провадження освітньої діяльності відбувається за заочною формою навчання. Переважна більшість здобувачів вищої освіти за програмою (більше 80%) – діючі офіцери та сержанти, що несуть службу в різних військових частинах Збройних Сил України за контрактом і які мають першу (бакалаврську) спеціальність військового спрямування. Випусковою кафедрою для провадженої освітньо-професійної програми є кафедра комп'ютерних інформаційних технологій, що спеціалізується на підготовці як військових, так і цивільних фахівців у галузі автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. Під час акредитаційної експертизи експертною групою констатовано високий рівень технічного оснащення освітнього процесу за програмою, що акредитується, значні успіхи щодо реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, високий рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників, значний потенціал для подальшого розвитку освітньої програми. Разом з тим експертами виявлено ряд зауважень та інших факторів, які потребують подальшого удосконалення. Відповідно до цього сформовано ряд рекомендацій щодо поліпшення освітньої діяльності за даною освітньо-професійною програмою, якій у цілому експертна група надає високу оцінку за сукупністю Критеріїв оцінювання якості вищої освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Сильні сторони та позитивні практики освітньої програми зазначені за кожним Критерієм оцінювання якості освіти, є колегіально визначеними та підтвердженими необхідними фактичними даними. Узагальнення відповідних сильних сторін та позитивних практик наступне: освітня програма є чітко структурованою, відповідає місії та стратегії розвитку ЗВО, чітко орієнтована на галузевий контекст своєї реалізації, враховує передовий вітчизняний досвід провадження аналогічних програм; освітня програма містить чітко виражену та реально проваджену індивідуальну освітню траєкторію в частині індивідуалізації підходу до кожного здобувача при виборі тем курсових проектів і робіт, тем, напрямків і керівників випускних кваліфікаційних робіт, формуванні індивідуальних планів щодо складання екзаменаційних і залікових сесій з урахуванням потреб виробничої та/або службової діяльності кожного здобувача; в освітній програмі приділяється значна увага опануванню здобувачами соціальних навичок у процесі навчальної та виховної роботи; у ЗВО в цілому та на освітній програмі зокрема створені належні умови для прийому та навчання цивільних студентів, не дивлячись на військовий характер закладу; освітня програма є реально студентоцентрованою, реалізує політику академічної свободи, передбачає конструктивну взаємодію з роботодавцями та іншими стейкхолдерами в контексті свого удосконалення; освітня програма передбачає чіткі та зрозумілі правила і процедури контрольних заходів з проміжного та підсумкового оцінювання здобувачів вищої освіти, забезпечує можливість реального оскарження результатів контролю, провадить цілеспрямовану політику академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу; науково-педагогічні працівники, що проводять освітню діяльність за програмою, мають реальну кваліфікацію щодо дисциплін, які вони викладають, що підтверджується базовою освітою, науковими ступенями, вченими званнями, виробничим та науковим досвідом, сукупністю публікацій; у ЗВО реалізовано чітку, прозору та багатоступеневу процедуру відбору викладачів, яка орієнтована на забезпечення відповідних освітніх компонентів освітньої програми; освітня програма забезпечена потужною та сучасною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням для всіх освітніх компонентів, власна видавнича база закладу освіти забезпечує більше 75% бібліотечного фонду для всіх освітніх програм; ЗВО передбачає дієву систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за всіма освітніми програмами, що базується на врахуванні позицій усіх стейкхолдерів; освітня програма та ЗВО в цілому забезпечують високий рівень публічності та інформованості учасників освітнього процесу, що забезпечується відповідними матеріалами на офіційних сайтах ЗВО та випускової кафедри, проведенням відповідних роз'яснень на перших заняттях, наявністю відповідних інформаційних оголошень та стендів у навчальних та адміністративних приміщеннях ЗВО. При формулюванні та констації позитивних сторін і практик освітньої програми, експертною групою робився огляд також на особливості ЗВО, в якому проводилася акредитаційна експертиза, які визначають певний рівень секретності (конфіденційності) значного обсягу нормативних документів (які не можуть бути опубліковані на офіційних веб-ресурсах закладу), відповідно до чого експертна група ознайомлювалася з ними під час виїзної експертизи, беручи на себе зобов'язування не копіювати їх та не викладати в публічний доступ. При цьому дотриманий принцип колегіальності та всебічності прийняття рішень по

кожному Критерію і підкритерію із залученням усіх членів експертної групи та із врахуванням побажань і пояснень усіх задіяних стейкхолдерів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони акредитованої освітньої програми та основні рекомендації щодо її вдосконалення зазначені за кожним Критерієм оцінювання якості освіти. Експертна група констатує, що виявлені недоліки та зауваження не є критичними, а адміністрація, науково-педагогічний персонал та інші стейкхолдери ЗВО висловили готовність активно працювати над їх усуненням та подальшим удосконаленням освітньої програми. Основні рекомендації експертної групи узагальнюються таким чином: врахувати міжнародний досвід провадження освітньої діяльності за відповідними напрямками при подальшому перегляді освітньої програми; розробити та запровадити чіткі формалізовані процедури опитування стейкхолдерів щодо змісту освітньої програми; більш інтенсивно залучати здобувачів освіти та роботодавців до перегляду освітньої програми; удосконалити принцип вибору здобувачами дисциплін вільного вибору (відійти від «блочного» принципу та збільшити варіативність вільного вибору дисциплін); збільшити обсяг засвоєння компетентностей, пов'язаних із використанням сучасних САПР- і САЕ-систем у освітньому процесі; збільшити обсяг аудиторної роботи під час установчих сесій та/або запровадити дієві онлайн-курси по освітнім компонентам; розробити відповідні положення та реально запровадити в освітній процес дуальну форму здобуття освіти; активізувати роботу із реалізації академічної мобільності здобувачів освіти (в тому числі міжнародної), а також підвищити рівень інтернаціоналізації освіти за акредитованою програмою; розробити та запровадити чітку процедуру визнання результатів навчання, здобутих у інших ЗВО та в неформальній освіті; наряду з програмами й робочими програмами розробити та розмістити на офіційному сайті випускової кафедри наочні та зрозумілі здобувачам освіти силабуси навчальних дисциплін; запровадити постійно діючий орган (штатний або позаштатний) із моніторингу стану академічної доброчесності в ЗВО, а також реалізувати процедуру верифікації випускних кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на відсутність плагіату із застосуванням сучасних інформаційних засобів; запровадити систему залучення професіоналів-практиків до провадження освітнього процесу за акредитованою програмою; інтенсифікувати процес цифровізації бібліотечного фонду ЗВО, реалізувати онлайн-медiateку із цифровим бібліотечним фондом та електронним ранжуванням доступу до її ресурсів для здобувачів із різними рівнями допуску до відповідної інформації; формалізувати та систематизувати процеси збору та оброблення інформації щодо кар'єрного шляху випускників ЗВО із застосуванням сучасних баз даних; забезпечити представництво цивільних студентів в органах курсантського самоврядування ЗВО та/або створити окремі органи студентського самоврядування (або створити комбіновані органи, із представництвом як військових, так і цивільних здобувачів освіти); підвищити рівень інформативності та зручності використання офіційних веб-ресурсів ЗВО та його підрозділів, зокрема – запровадити систему належних перехресних посилань на основному

веб-ресурсі; звернути увагу на відповідність проміжної та підсумкової студентської навчальної звітності на відповідність вимогам щодо оформлення відповідної документації, запровадити організаційне та методичне забезпечення щодо реалізації нормоконтролю зазначеної навчальної звітності. Слід зазначити, що всі виявлені зауваження та недоліки освітньої програми не є суттєвими, а представниками ЗВО зазначено готовність активно працювати над реалізацією вищезазначених рекомендацій щодо їх усунення та вдосконалення освітньої діяльності у цілому.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Місія та стратегія розвитку Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова (ЖВІ) була затверджена Вченою радою зазначеного закладу вищої освіти 29.08.2016 р. (протокол №5) у вигляді документу «Стратегія і перспективи розвитку та завдання з освітньої, наукової і виховної діяльності Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова на 2016 – 2021 р.» (https://zvir.zt.ua/images/stories/15_12_2019_Strategii_rozvitku/Strategii%20rozvitku%20ZVI.pdf). Не дивлячись на те, що у Відомостях самооцінювання акцентовано увагу на військовій спрямованості місії та стратегії ЖВІ, аналіз матеріалів акредитаційної справи та взаємодія зі стейкхолдерами вказують, що одним з пріоритетних напрямків розвитку ЖВІ, що регламентується вищезазначеним документом, є забезпечення необхідного рівня підготовки цивільних фахівців, в рамках якого і провадиться освітня програма (ОП), що підлягає акредитації. Цілі ОП чітко визначені в її розділі 3, які полягають у належній підготовці професіонала в галузі автоматизації та приладобудування, який здатний ефективно і в повному обсязі виконувати свої професійні обов'язки. Згідно з п. 3 зазначеної вище Стратегії і перспектив розвитку ЖВІ, основними підходами щодо реалізації процесу підготовки цивільних фахівців у ЗВО є вдосконалення освітніх програм, реалізація інноваційних підходів провадження освітньої діяльності, адаптація навчального процесу до сучасних потреб ринку праці тощо. Досліджена ОП у контексті своїх цілей і завдань повністю узгоджується з відповідними положеннями Стратегії і перспектив розвитку ЖВІ, що додатково підтверджується аналізом предметної області ОП, фокусом, орієнтацією ОП та іншими її складовими. Проведення зустрічей з керівним складом ЖВІ, НПП випускаючої та забезпечуючих кафедр, гарантом ОП, роботодавцями та іншими стейкхолдерами дають підстави ствержувати про вжиття ними всіх необхідних заходів для подальшого розвитку і вдосконалення ОП, її компонентів із досягнення результатів зазначеної Стратегії розвитку ЗВО до 2021 року.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Опрацювання матеріалів акредитаційної справи (ОП, відомостей самооцінювання, електронних ресурсів та наданих документів ЖВІ), робота з фокус-групами дають підстави ствержувати, що в цілому цілі, програмні результати навчання (ПРН) та основні підходи до провадження освітньої за акредитованою ОП сформовані та реалізуються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Це підтверджується таким фактичними даними: аналізом рецензій та відгуків роботодавців й інших ЗВО, результатів опитувань здобувачів вищої освіти, які були продемонстровані в процесі виїзної експертизи та частково опубліковані за посиланням <http://teis.zt.ua/kit/departments3/5%20OPmagistracy/>; результатами опитувань у

фокус-групах із НПП, здобувачами вищої освіти та роботодавцями; змістовним наповненням ОП та навчально-методичного забезпечення дисциплін (НМЗД), що є освітніми компонентами (ОК) даної ОП (<http://teis.zt.ua/kit/lib>). Зокрема, зі звітних матеріалів Вченої ради ЗВО можна перекоонатися, що здобувачі вищої освіти безпосередньо залучаються до обговорення та схвалення ОП (наприклад, протоколом № 16 від 29.08.2019 р., яким затверджено ОП), а зустрічі з фокус-групами здобувачів освіти і представниками самоврядування підтверджують їх достовірність. Представники роботодавців (керівники внутрішніх підрозділів ЖВІ, де працюють здобувачі ОП; керівники та фахівці ТОВ «Ферпласт-Україна», ТОВ «Вік-Трейдінг») підтвердили про те, що керівництво ЖВІ прислухається до їх думки з приводу наповнення освітніх компонент ОП. У той же час усіма стейкхолдерами висловлено побажання щодо подальшої формалізації та систематизації процедур обліку та врахування їхніх зауважень і пропозицій у частині наповнення та коригування ОП і її компонентів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

У наповненні та фактичній реалізації ОП явно прослідковується, перш за все, галузевий контекст, який полягає у врахуванні потреб основного роботодавця – Міністерства оборони України. Не дивлячись на цивільний характер ОП, переважна частина її здобувачів є діючими військовослужбовцями (офіцерами та сержантами) ЗСУ. Специфіка їхньої трудової (службової) діяльності за основними місцями роботи (служби) зводиться до експлуатації, технічного обслуговування та ремонту автоматизованих систем управління (АСУ), інформаційно-керуючих систем та технологій (ІКСТ), комп'ютерних систем та мереж (КСМ), які використовуються для управління військовою технікою, військовими підрозділами та ресурсами в процесі виконання бойових задач та/або реалізації тилового забезпечення. Врахування реальних виробничих і службових потреб здобувачів вищої освіти та основного роботодавця накладає відповідну специфіку на викладання та засвоєння ОК і ПРН за ОП, що виявляється, перш за все, у відповідному наповненні складової із практичної підготовки здобувачів за ОП. Таке наповнення полягає, передусім, у прив'язці лабораторного практикуму, тематики курсового і дипломного проектування, програм практик студентів до технологій і технічних засобів автоматизації, які використовуються у військовій сфері (управління безпілотними літальними апаратами, пристроями протиповітряної оборони, засобами наведення бронетанкових та інших комплексів, радіолокаційними системами тощо; фіксація та оброблення геоінформаційних даних, даних радіоелектронної та інших видів розвідки; адміністрування КСМ, ІКСТ та пов'язаних з ними електронних баз даних із обліку військових ресурсів, оптимального управління їх з'єднаннями і т.д.). Воно підтверджується аналізом НМЗД відповідних ОК (<http://teis.zt.ua/kit/lib>), наданої в ЖВІ студенською навчальною звітністю (курсними проектами/роботами, звітами з науково-дослідної та переддипломної практик, затвердженими темами дипломного проектування), бесідами з фокус-групами НПП, адміністративного персоналу та здобувачами вищої освіти. Також слід зазначити, що ОП містить певні елементи регіонального контексту, який виявляється в орієнтованості ПРН на потреби місцевих роботодавців і підтверджується опитуваннями у відповідній фокус-групі. Стосовно врахування досвіду провадження аналогічних за змістом ОП, ЖВІ враховано, передусім, кращі практики ОП тих ЗВО, до складу яких ЖВІ входив у попередні періоди (НАУ, ДУТ), та з якими провадить програми науково-технічного співробітництва (ВНТУ,

ХНУПС тощо). Для підтвердження цього факту гарантом ОП та представниками НПП випускаючої кафедри продемонстровані відповідні компетентності, ОК та ПРН, які із певним доопрацюванням взяті за основу при формуванні акредитованої ОП, а також наведено обґрунтування такої доцільності. Стосовно врахування досвіду провадження аналогічних ОП в іноземних ЗВО, то тут слід констатувати, що такого досвіду ЖВІ в контексті акредитованої ОП, нажаль, немає. Однак гарантом та НПП випускаючої кафедри зазначено про готовність працювати над удосконаленням ОП у відповідному напрямку.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем по спеціальності 151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології наразі відсутній. При цьому в процесі формування Відомостей самооцінювання за ОП помилково вказано, що ПРН за ОП відповідають 7-му рівню НРК, що не зовсім коректно. Фактичний аналіз змісту ОП, матриць відповідності між загальними компетентностями (ЗК), фаховими компетентностями (ФК), ОК і ПРН, наповнення НМЗД дає підстави стверджувати, що відповідні ПРН реально відповідають 8-му рівню НРК. Зокрема, здобуття на ОП поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру в сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій забезпечується такими ОК, як «Комп'ютеризовані системи управління», «Автоматизовані системи спеціального призначення», «Математичне моделювання систем і процесів», «Сучасна теорія управління», «Методологічні основи наукових досліджень», «Патентознавство та інтелектуальна власність», «Науково-дослідна практика» тощо, програми, робочі програми та інше НМЗД яких розташовано в електронній бібліотеці випускової кафедри за посиланням <http://teis.zt.ua/kit/lib>. Таким чином, можна констатувати, що ПРН за ОП відповідають належному рівню НРК, що узгоджується із вимогами ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Крім того, гарантом ОП, НПП випускаючої кафедри та іншими стейкхолдерами зазначено, що ними активно моніториться стан справ щодо подальшої імплементації проекту стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, що розміщений на офіційному сайті МОН України за посиланням https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/proekty_standartiv_VO/151-avtomatizacziya-ta-kompyuterno-integrovanі-texnologiyi-magistr-22052017-bez-matri.doc. У врахуванням вимог, які передбачені зазначеним проектом стандарту, ведуться роботи над удосконаленням ОП, які будуть запроваджені в освітній процес (з можливими коригуваннями) після офіційного затвердження та введення в дію даного стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Мета, завдання та концептуальні положення ОП цілком відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО до 2021 року. ОП містить чітко орієнтований та достатньо обґрунтований галузевий підтекст, що визначається основним роботодавцем. Враховано вітчизняний досвід розроблення аналогічних ОП за відповідною спеціальністю як серед цивільних, так і серед військових ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Не в достатній мірі систематизовано процедуру залучення стейкхолдерів до перегляду ОП та її компонентів. Відсутнє врахування міжнародного досвіду провадження аналогічних ОП. Представники роботодавців і здобувачів освіти офіційно не включені до робочої групи з розроблення ОП. ОП оперує рядом застарілих термінів (наприклад, «вищий навчальний заклад»), друкарських та технічних неточностей (наприклад, помилкове зазначення відповідності 7-му замість 8-го рівню НРК). Рекомендується: опрацювати передовий іноземний досвід провадження ОП у предметній галузі та запровадити його в навчальний процес, розробити та запровадити чітку формалізовану процедуру опитування стейкхолдерів та врахування їхніх пропозицій при перегляді ОП, актуалізувати наповнення ОП з урахуванням діючої термінології в сфері вищої освіти, залучити здобувачів вищої освіти та роботодавців до робочої групи із розроблення та провадження ОП.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Рівень відповідності ОП Критерію 1 забезпечений достатньою мірою. Принципи формування ОП, її узгодженість із внутрішніми та загальнодержавними концепціями розвитку відповідають сучасним вимогам із підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. Недоліки, виявлені за Критерієм 1, не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Загальний обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Не дивлячись на те, що у Відомостях самооцінювання не зовсім коректно вказано, що вивчення дисциплін за вибором здобувача освіти в рамках ОП не передбачено, у навчальному плані 2019 року набору враховані дисципліни вільного вибору студентів, обсяг яких складає 26% від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених ОП (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/4%20plan%202019/>). Таким чином, ОП у рамках діючої реалізації її провадження цілком відповідає вимогам ст.ст. 5 і 62 Закону України «Про вищу освіту». При цьому слід констатувати, що навчальний план 2017 року (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/3%20plan%202017/>) дійсно не передбачав дисциплін вільного вибору, однак станом на 2019 рік зазначена ситуація виправлена, і ОП повністю приведена до вимог діючого законодавства в сфері освіти. Стосовно стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології слід зазначити, що на момент проведення акредитаційної експертизи він відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз ОП та пов'язаних із нею документів (навчального плану, НМЗД, матриць ЗК, ФК, ОК та ПРН, структурно-логічної схеми ОК тощо) дає підстави вважати, що в комплексі вони становлять структуровану, взаємопов'язану логічну систему, яка у сукупності реалізує досягнення заявлених цілей, завдань та ПРН. Це підтверджується, зокрема, структурно-логічною схемою ОК, навчальним планом, матрицями відповідності щодо провадження освітньої діяльності за ОП (<http://teis.zt.ua/kit/department3>). Зміст НМЗД, зокрема – програм, робочих програм та календарних планів навчальних дисциплін (<http://teis.zt.ua/kit/lib>) – в цілому узгоджується зі структурно-логічною схемою ОК та послідовністю їх викладання відповідно до навчального плану. Разом з тим, слід зазначити, що дисципліни вільного вибору студентів у структурно-логічній схемі ОК вказані як інтегровані в її послідовну реалізацію, звідки недостатньо прослідковується можлива їх девіація у виборі студентами різних ОК для вивчення. Таким чином, інтепретація структурно-логічної схеми ОК потребує певного вдосконалення способу свого викладання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Предметна область ОП, що підлягає акредитації, пов'язана із засвоєнням компетентностей у сфері автоматизації технологічних процесів та цифрового оброблення інформації в різних галузях їх використання. З урахуванням галузевого контексту, практична спрямованість ОП пов'язана із автоматизацією та використанням комп'ютерно-інтегрованих технологій у військовій сфері, головним чином – у підсфері автоматизованого керування військовою технікою. Це підтверджується змістом ОП, наповненням відповідних їй ОК (<http://teis.zt.ua/kit/lib>), затвердженими темами випускних кваліфікаційних робіт (дипломних проектів/робіт здобувачів освіти), темами та змістом курсових проектів/робіт, програмами науково-дослідної та переддипломної практик, студентською звітністю з практик, звітами з виконання лабораторних робіт. Опитування роботодавців, діяльність установ/підприємств яких пов'язана з автоматизацією технологічних й інформаційних процесів, підтверджує відповідність ПРН, передбачених ОП, реальним потребам промислової та військової автоматизації. На підставі цього експертна група приходить до висновку про відповідність акредитованої ОП предметній області спеціальності 151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології. Разом з тим слід зазначити, що в ОП та пов'язаних із нею ОК у недостатній мірі приділяються питання автоматизованому проектуванню та автоматизації інженерних розрахунків із застосуванням сучасних САПР- і САЕ-систем (EPlan, SolidWorks тощо), які наразі активно використовуються в процесі розроблення сучасних АСУ та ІКСТ. Таким чином, для подальшого вдосконалення ОП у частині відповідності предметній області спеціальності доцільно збільшити обсяг вивчення студентами ОК, пов'язаних із автоматизованим проектуванням на базі сучасних прикладних програмних пакетів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У Відомостях самооцінювання помилково зазначено, що нібито для ОП, що підлягає акредитації, не передбачено індивідуальної освітньої траєкторії. У результаті опрацювання матеріалів акредитаційної справи, навчально-методичних матеріалів ЖВІ, спілкування зі стейкхолдерами, експертна група приходить до висновку про те, що таке помилкове категоричне твердження є наслідком недостатнього первинного розуміння представниками ЖВІ, який є ЗВО військового спрямування, самого поняття «індивідуальна освітня траєкторія». Робота з документами та стейкхолдерами ЖВІ при цьому дає підстави стверджувати, що за акредитованою ОП у ЖВІ в достатній мірі забезпечено формування індивідуальної освітньої траєкторії. Зокрема, в частині реалізації права вільного вибору студентами регламентованої частки навчальних дисциплін індивідуальна освітня траєкторія у ЖВІ в цілому та на акредитованій ОП зокрема виявляється в таких фактичних даних: наявності процедури реалізації вільного вибору здобувачами освіти дисциплін для вивчення з поміж запропонованого списку, що регламентується відповідним Положенням про порядок та умови вибору вибіркових дисциплін здобувачами вищої освіти в ЖВІ, затвердженому 19.09.2019 р. (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokumenty_z_org/Polozhennya_pro_poryadok_ta_umovi_viboru_vibirkovih_disciplin_u_ZVI.pdf); навчальним планом за ОП 2019 року набору (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/4%20plan%202019/>), аналізом клопотань (рапортів) студентів 2019 року набору щодо побажань з вибору навчальних дисциплін на II семестр 2019/2020 начального року. Крім того, індивідуальна освітня траєкторія в ЖВІ та в рамках акредитованої ОП полягає також у забезпеченні можливості для здобувачів вищої освіти самостійно обирати теми курсових проектів/робіт,

індивідуальних завдань, напрямків досліджень у рамках науково-дослідної та переддипломної практик, тем і керівників випускних кваліфікаційних робіт (дипломних проектів/робіт). Зокрема, НМЗД навчальних дисциплін «Комп'ютеризовані системи управління» та «Проектування WEB-додатків», програми яких передбачають виконання курсових робіт, пропонують студентам вибір певної теми з поміж 100 варіантів по кожній дисципліні. З урахуванням фактичного контингенту студентів (13 осіб поточного випуску – попереднього року набору, 7 осіб поточного року набору) на даних ОК забезпечується реальна можливість вибору і різноманітність тем для курсового проектування без взаємного повторювання по здобувачам. Опитування здобувачів освіти за ОП у відповідній фокус-групі підтверджує, що студенти активно користуються своїм правом на вибір тематик індивідуальних досліджень у рамках курсового і дипломного проектування, виконання завдань з практик, а також вибір керівників випускних кваліфікаційних робіт серед НПП випускаючої та інших кафедр з огляду на область науково-практичних інтересів кожного з них. При цьому за словами самих здобувачів освіти, реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії в частині вибору тем досліджень у рамках курсового, дипломного проектування, вибору керівників випускних кваліфікаційних робіт тощо вони зазвичай «прив'язують» до специфіки своєї поточної та/або майбутньої професійної діяльності в конкретних службових або виробничих підрозділах. Крім того, в ЖВІ практикується диференційований підхід щодо строків складання екзаменаційних сесій здобувачами вищої освіти заочної форми наавчання (за якою провадиться акредитована ОП), залежно від їхніх навчальних, сімейних, виробничих або службових потреб. Найбільш активно своє право щодо індивідуалізації строків складання екзаменів, заліків та іншої студентської навчальної звітності за останні роки використовували, за свідченнями різних учасників освітнього процесу, здобувачі ОП, які проходять службу в зоні проведення АТО/ООС. Виходячи із зазначених фактів, експертна група приходить до висновку про доволі високий рівень реалізації індивідуальної освітньої траєкторії за ОП, що акредитується, якого наразі досяг далеко не кожний цивільний ЗВО. Через це експертна група вважає, не дивлячись на первинне помилкове тлумачення індивідуальної освітньої траєкторії у Відомостях самооцінювання, зазначений високий рівень її реалізації сильною стороною ОП. Разом з тим експертна група зазначає, що в частині принципів та процедур вільного вибору дисциплін реалізація індивідуальної освітньої траєкторії є неоптимальною. Перш за все це пов'язано з «блочним» принципом вибору навчальних дисциплін у навчальному плані, обмеженням кількості дисциплін у кожному блоці та недостатньою конкретизацією процедур вибору відповідних навчальних дисциплін у Положенні, що регламентує зазначений вибір. Виходячи з цього ЖВІ рекомендується реорганізувати принцип вибору навчальних дисциплін, зокрема – надати можливість здобувачам вибору ОК, що проваджуються в інших підрозділах ЗВО, а також збільшити кількість дисциплін вільного вибору. Додатково рекомендується більш детально прописати процедури реалізації зазначеного вільного вибору у відповідному Положенні ЖВІ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з ОП та відповідним їй навчальним планом передбачено проходження здобувачами двох видів практик – науково-дослідної та переддипломної (обсягом по 6 кредитів ЄКТС кожна). Порядок проходження практик регламентований відповідними програмами, що опубліковані в електронній бібліотеці випускової кафедри (<http://teis.zt.ua/kit/lib>). Фактичне проходження здобувачами всіх видів практик підтверджується відповідними звітами, що містять, зокрема, виконання погоджених між здобувачем і викладачем індивідуальних завдань, які визначають особливості проходження програм практик на конкретних об'єктах. Як правило, місцями (базами) проходження всіх видів практик є виробничі або службові підрозділи, на яких працюють (несуть службу) здобувачі вищої освіти заочної форми навчання, по якій проваджується ОП, що акредитується. При цьому, не дивлячись на досить непогану організацію всіх видів практик у нормативному та імплементаційному сенсах (зокрема – реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії в цьому процесі), експертна група вважає, з огляду на наявну прикладну завантаженість більшості здобувачів ОП по спеціальності за основним місцями роботи (служби), доцільним скоротити сумарний обсяг практик в процесі провадження ОП. Як варіант, заважаючи додатково на наповнення ОК «Методологічні основи наукових досліджень» (що вже передбачає виконання індивідуального завдання науково-прикладного характеру), можливим є (на думку експертної групи) поєднання програм науково-дослідної та переддипломної практик у межах 6 кредитів ЄКТС. Вивільнені в такому випадку 6 кредитів ЄКТС доцільно задіяти для збільшення аудиторного навантаження із фахових дисциплін та/або наповнення них компонентами дисциплін вільного вибору студентів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

З аналізу матеріалів акредитаційної справи, проведення фокус-груп із стейкхолдерами вбачається, що в процесі провадження освітньої та виховної діяльності за ОП приділяється значна увага набуттю здобувачами соціальних навичок. При безпосередній реалізації освітнього процесу набуття таких навичок безпосередньо передбачено такими ОК, як «Ділова іноземна мова», «Лідерство в професійній діяльності», «Охорона праці в галузі та цивільний захист» (<http://teis.zt.ua/kit/lib>). Здобувачі вищої освіти під час бесіди у фокус-групі підтвердили не тільки теоретичне, але й практичне опрацювання соціальних навичок на семінарських та інших заняттях з відповідних дисциплін у вигляді тренінгів, ділових ігор та інших форм інтерактивної взаємодії між студентом та викладачем. Крім того, в ЖВІ активно працює система виховної роботи, яка пісилює засвоєння здобувачами відповідних навичок та розширює сферу їх набуття. Зазначена робота регламентується Статутом ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/21_03_16_statut/Statut_ZHVI.pdf) та рядом відомчих нормативних документів Міністерства оборони України (в підпорядкуванні якого знаходиться ЗВО, що є об'єктом акредитаційної експертизи). Складовою виховної роботи є патріотичне виховання, що полягає, зокрема, в розпочинанні кожного заняття з «п'ятихвилинки» патріотичного виховання, на якій до здобувачів доводиться актуальна інформація з зони проведення ООС із її подальшою інтерпретацією до освітнього процесу (що стосується і студентів акредитованої ОП). В ЗВО діє Музей історії ЖВІ, відвідування якого із наданням компетентних лекцій з боку завідувача музею є також складовою виховної роботи, реалізацію якої із набуттям відповідних соціальних навичок підтвердили здобувачі освіти. Отже, слід зазначити, що в цілому питання набуття соціальних навичок за ОП реалізовано як її ОК у рамках навчальної роботи, так і додатковими заходами з виховної роботи. При цьому, однак, у самій ОП у недовідній мірі перелічені й

систематизовані відповідні соціальні навички в переліку ЗК, що вимагає відповідного розширення змісту зазначеного документу.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт, на відповідність якому могла б бути спрямована акредитована ОП, наразі відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Опрацювання ОП, навчального плану та НМЗД для всіх ОК дає підстави стверджувати, що обсяг ОП, включаючи ауторну та самостійну роботу, в цілому відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та забезпечує досягнення цілей ОП та регламентованих нею ПРН. Про це свідчить власне зміст ОП, навчальних планів, НМЗД (<http://teis.zt.ua/kit/lib>) та опитування фокус-груп НПП, здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів. Разом з тим, у процесі роботи з НПП та здобувачами освіти були висловлені побажання збільшити обсяг аудиторного навантаження по дисциплінам професійної підготовки та/або запровадити за ними дистанційні онлайн-курси, які б включали як записи лекцій, так і містили форми зворотнього зв'язку між здобувачами й НПП (форми для запитань-відповідей, онлайн-тести тощо). Таким чином, як рекомендацію до ЗВО експертна група висловлює позицію щодо необхідності перегляду обсягу аудиторного навантаження (в контексті його збільшення) та реального запровадження онлайн-курсів по базовим ОК.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Не дивлячись на те, що дуальна освіта здебільшого розглядається стейкхолдерами як підвид денної форми навчання, у Відомостях самооцінювання за ОП зазначено, що зазначений вид освіти використовується при її провадженні на заочній формі навчання. Проаналізувавши зміст ОК, провівши бесіди з фокус-групами стейкхолдерів, експертна група приходять до висновку, що за ОП частково проваджуються елементи дуальної освіти, а саме: фактичне врахування окремих компетентностей, здобутих на виробництві, під час атестації здобувачів освіти; врахування особливостей виробничої діяльності кожного здобувача (за основним місцем роботи/служби) при виборі тематики курсового і дипломного проектування. В той же час питання дуальної освіти за ОП не систематизовані та не формалізовані, зокрема – в ЗВО відсутні відповідні нормативні документи, які регламентують дуальний процес; ЗВО не задіяний у пілотному проекті із запровадження дуальної форми вищої та фахової передвищої освіти, що запроваджений наказом МОН України від 15.10.2019 р. № 1296. Враховуючи, що відповідно до розпоряджень КМУ від 19.11.2018 р. № 660-р та від 03.04.2019 р. № 214-р розвиток дуальної освіти є одним із пріоритетних заходів державної політики в сфері регулювання освітньої діяльності, для ЖВІ рекомендується розробити та запровадити належну внутрішню нормативну базу з питань реалізації дуальної освіти, імплементувати її із залученням стейкхолдерів, та долучитися до пілотного проекту МОН із реалізації дуальної освіти, подавши відповідну заявку до приєднання до проекту.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Згідно аналізу матеріалів акредитаційної справи, проведення виїзної експертизи експертною групою встановлені такі сильні сторони ОП за Критерієм 2: високий рівень структурованості ОП та детермінованості її компонентів; високий рівень організації та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії з позиції адаптації під поточні/майбутні виробничі/службові потреби здобувачів вищої освіти та їх роботодавців; достатня увага здобуттю учасниками ОП соціальних навичок як через навчальну, так і виховну роботу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Недостатньо чітка інтерпретація структурно-логічної схеми ОП в графічному вигляді, обмежений «блочний» принцип реалізації вільного вибору дисциплін студентами, недостатня увага засвоєнню здобувачами сучасних САПР- і САЕ-систем, певний дефіцит аудиторного навантаження на здобувачів, відсутність структуризації та формалізації дуальної освіти. Рекомендується: вдосконалити візуальне відтворення структурно-логічної схеми ОК у складі ОП, збільшити обсяг вивчення сучасних САПР- і САЕ-систем, збільшити обсяг аудиторного навантаження на здобувачів, запровадити онлайн-курси та інші елементи дистанційної освіти, повноцінно імплементувати дуальну форму здобуття освіти.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Структура, зміст, наповнення ОП у цілому задовольняє сучасним вимогам щодо підготовки фахівців у галузі автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. Недоліки, що виявлені під час акредитаційної експертизи, не є суттєвими. ОП у цілому відповідає вимогам Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення виїзної експертизи та аналізу загальнодоступних відомостей ЗВО на відповідному сайті експертною групою було встановлено чітку відповідність існуючих правил прийому до складових оцінювання за підкритерієм. Правила прийому до ЖВІ, Положення про приймальну та апеляційну комісію, Довідники щодо особливостей вступу до відомчих ЗВО Міністерства оборони України розміщені на офіційному сайті ЖВІ за посиланням <https://zvir.zt.ua/abiturientu/pravila-prijomu>. Зазначені правила та положення мають цілком вільний доступ для всіх відвідувачів сайту, не містять дискримінаційних термінів, пунктів, формулювань тощо, є цілковито чіткими та зрозумілими. Порядок апеляції результатів оцінювання вступників, регламентований відповідним Положенням (https://zvir.zt.ua/images/stories/28_01_2019/Polozhennya_pro_apelyac_komisiyu.pdf), що надає можливість прозоро та зрозуміло оскаржити прийняті Приймальною комісією ЖВІ рішення. Зустріч з фокус-групою представників здобувачів освіти підтверджує прозорість, публічність, неупередженість і чесність проведення вступних процедур для потоків здобувачів, що навчаються з відповідною ОП. Зауважень щодо загальних процедур (ні формальних, ні таких, що пов'язані з фактичною реалізацією), під час експертизи не встановлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами дослідження розміщеної інформації та проведення фокус-груп із представниками НПП, здобувачів освіти та адміністрацією ЗВО експертами виїзної групи було встановлено факт врахування особливостей ОП у правилах прийому та пов'язаними з ними документами, що розміщені на офіційному сайті ЖВІ: узагальнено особливості ОП враховані в загальних Правилах прийому в частині інформування абітурієнтів про ліцензійні обсяги набору на ОП, строки та загальні умови навчання, дисципліни вступних випробувань (https://zvir.zt.ua/images/stories/Pravila_prijomu_2017/Pravila_2019.doc, додатки 1, 2); деталізовано порядок та умови вступу на навчання за ОП враховані в Програмі додаткового та фахового вступного випробування за ОП, що викладені на окремому WEB-ресурсі випускової кафедри (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/1%20ProgrVstupVuprob/>). Висвітлення особливостей прийому на навчання за ОП є чітким і зрозумілим, проте доцільно було б всі програми додаткових та фахових вступних випробувань за всіма ОП (у тому числі за об'єктом акредитації) викладати безпосередньо на основному сайті ЖВІ у розділів «Вступ» та/або роботи в ньому перехресні посилання на відповідні програми, розміщені на сайтах окремих кафедр. Таким чином поліпшилися б умови щодо оперативності сприйняття абітурієнтами усієї повноти інформації щодо умов вступу за кожною ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про

визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення відповідних зустрічей із представниками НПП, адміністрацією ЗВО та здобувачами вищої освіти та у процесі аналізу загальнодоступних відомостей експертною групою було встановлено наявність програми та правил визначення та зарахування результатів навчання в рамках академічної мобільності та/або отриманих в інших закладах освіти, що прописані у відповідних документах за посиланнями: <https://zvir.zt.ua/abiturientu/zaochna-forma-navchannia> та <https://zvir.zt.ua/abiturientu/pidgotovka-tsivilnikh-fakhivtsiv>, але існують деякі недоліки в формулюванні відповідних правил та програм. Експертною групою надається рекомендація щодо створення більш чітких, деталізованих та поширених правил та норм зарахування, створення відповідної комісії загального для всього ЗВО рівня, а також внесення усіх відповідних до рекомендації правил, програм, норм та пояснень до окремого Положення про зарахування результатів академічної мобільності та навчальних досягнень з інших закладів освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У процесі проведення бесід із представниками адміністрації ЗВО, роботодавцями та здобувачами вищої освіти під час виїзної експертизи групою експертів було встановлено наявність відповідних правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та відсутність загальноінститутського положення про відповідні правила та процедури визнання та зарахування результатів навчання, але з констатацією фактів визнання подібних результатів у особистому порядку в ході співбесіди із викладачем. Тому групою експертів надаються рекомендації щодо створення єдиного для ЗВО Положення про зарахування та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та розміщення його на сайті університету та/або кафедри для загального користування відвідувачами сайту ЖВІ.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

До позитивних сторін ОП за Критерієм 3 варто віднести факт створення адміністрацією ЗВО окремих умов для прийому студентів цивільного спрямування у рамках військовонаправленого ЗВО та регулювання цього порядку з точки зору цивільного здобувача вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

У ЗВО в цілому та в ОП зокрема недостатньо врегульовані питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, академічної мобільності та оперативного інформування про умови вступу на основному сайті ЖВІ. Рекомендовано створити, врегулювати, скорегувати та затвердити окремі положення для програм академічної мобільності та визнання результатів неформальної освіти, а також розмістити інформацію про умови вступу за окремими ОП не тільки на сайтах випускових кафедр, але й на основному сайті закладу.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

У процесі аналізу акредитованої ОП відносно Критерію 3 явних негативних сторін визначено не було. Надані рекомендації щодо покращення та поширення загальнодоступної інформації та регулювання окремих освітніх компонентів. Суттєвих недоліків або зауважень не існує.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення виїзної експертизи було встановлено, що за даною освітньою програмою проводяться необхідні заняття за належним рівнем підготовки особистих компетентностей здобувачів освіти, з використанням доволі широкої матеріально-технічної бази. Проведення освітньої діяльності в ЗВО виконується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЖВІ, що регламентує як застосовані методи навчання і викладання, так і взаємну субординацію навчальних та інших підрозділів Інституту під час освітнього процесу (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokumenty_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_proc_ZVI.pdf). Бесіда зі стейкхолдерами у фокус-групах, верифікація студентської навчальної звітності та змісту самої ОП, навчального плану дають підстави стверджувати, що форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. Наявні методи провадження студентоцентрованого підходу та відповідання принципам академічної свободи шляхом створення умов для вибору студентами дисциплін навчання на програмі, власному вибору тем курсових проектів, дипломних робіт та/або проектів і керівників випускних кваліфікаційних робіт, участі в наукових товариствах студентів і курсантів. Разом з тим у п. 4.31 вищезазначеного Положення про організацію освітнього процесу, що регламентує порядок реалізації заочної форми навчання, через друкарську неточність у переліку можливих здобувачів освіти за заочною формою не зазначені цивільні студенти. Тому рекомендується виправити відповідний пункт Положення, зазначивши в ньому дану дефініцію.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

У процесі дискусії із здобувачами освіти, представниками науково-технічного персоналу та представниками Сержантської ради експертною групою було встановлено, що необхідна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається своєчасно та у доступному для всіх розумінні, здебільшого у формі усної презентації від викладача відповідної дисципліни на першому занятті або в особистому порядку у формі консультації (за необхідністю здобувача). Також на сайті випускової кафедри викладені повні комплекти НМЗД для усіх ОК (<http://teis.zt.ua/kit/lib>), включаючи програми, робочі програми дисциплін (із зазначенням усіх відповідних ФК, ЗК та ПРН, критеріїв оцінювання), методичні вказівки, інформація про викладачів тощо. Загальні правила провадження освітньої діяльності також розміщені у відповідному Положенні, що є доступним для публічного ознайомлення (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokumenty_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_proc_ZVI.pdf). Разом з тим слід зазначити, що викладення громізких та наукоємних за наповненням програм, робочих програм та інших компонентів НМЗД (зміст яких досягає декількох десятків сторінок) дещо ускладнює усвідомлення та

засвоєння здобувачами освіти інформації про відповідні ОК. Тому експертною групою надається рекомендація до впровадження написання відповідних си́лабусів та розміщення їх на сайті ЗВО або на сайті відповідної кафедри.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

При опрацюванні матеріалів акредитаційної справи, пов'язаних з нею матеріалів та в результаті опитування стейкхолдерів у фокус-групах експертною групою встановлені такі форми поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП: засвоєнні теоретичних наукових компетентностей під час вивчення дисципліни «Методологічні основи наукових досліджень» та практичних наукових компетентностей під час проходження науково-дослідної практики (<http://teis.zt.ua/kit/lib>), участі в студентських наукових товариствах (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokument_i_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_pr_os_ZVI.pdf), участі в олімпіадах, наукових конференціях та конкурсах (<https://zvir.zt.ua/contact-us/naukova-i-naukovo-tekhnichna-diyalnist>), використанні наукової складової (моделювання, аналіз, синтез, аналогія тощо) у студентських курсових та випускних роботах та/або проектах. Верифікація наведених даних та бесіда у фокус-групах визначає відповідність рівня зазначених наукових досліджень профілю ОП, спеціальності та другому (магістерському) рівню вищої освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення виїзної експертизи та опрацювання відповідних фокус-груп експертами було встановлено, що викладачі даного ЗВО регулярно оновлюють зміст освіти: регулярно оновлюються та перевидаються методичні вказівки, лабораторні практикуми, журнали практик як у відповідності до сучасних наукових досягнень і практик, так і у відповідності до технологічного прогресу (створення нових фізичних та програмних продуктів). Це підтверджується, зокрема, проаналізованими протоколами засідань випускової кафедри, науково-методичної комісії факультету, рішеннями вчених рад факультету та Інституту. Разом з тим, для поліпшення змісту ОП, НМЗД та інших компонентів доцільно більш широко залучати до процесів їх оновлення різних груп стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення виїзної експертизи було встановлено, що наразі ЗВО не потребує особливих форм викладання (іноземними мовами) відповідно до відсутності (наразі) іноземних здобувачів освіти. Взагалі використання та дослідження матеріалів навчання іноземного походження реалізовано, але здебільшого у військовому спрямуванні. Стосовно ОП цивільного спрямування експертами рекомендовано для ЗВО розробити та впровадити програму та порядок реалізації інтернаціональної діяльності (підключення програм обміну студентами, налагодження зв'язків із зарубіжними інститутами та/або університетами).

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

До сильних сторін треба віднести наявність достатньо широко розвинутого студентоцентризованого підходу та збереження норм академічних свобод, регулярного оновлення науково-методичних робіт, наявність встановлених та налагоджених зв'язків із роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

На ОП відсутні стислі та наочні форми презентації ОК, які були б зрозумілі «з першого читання» середньостатистичному студенту. Також у недостатній мірі реалізовано принципи інтернаціоналізації освіти. Рекомендовано: створити та публічно розмістити силабуси цивільних дисциплін, що відповідають навчальному плану акредитованої ОП; розробити та впровадити програму інтернаціональної співпраці ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Акредитована ОП за Критерієм 4 має декілька рекомендацій від експертів виїзної експертної групи, не має явно виражених кращих практик, але за більшістю позитивних факторів відповідає умовам підкритеріїв та має траєкторію розвитку, за якою, під час наступної акредитації, за умови врахування та виконання всіх рекомендацій, можливо буде призначити найвищу оцінку відповідності зазначеному Критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення окремих зустрічей із представниками НПП та здобувачами освіти було встановлено факт об'єктивного та неупередженого контролю навчальних досягнень, що відбувається за встановленим навчальним планом. Форми контрольних заходів оприлюднюються заздалегідь на сайті кафедри у складі робочих програм навчальних дисциплін (<https://zvir.zt.ua/contact-us/naukova-i-naukovo-tekhnichna-diyalnist>), у загальному Положенні про організацію освітнього процесу ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokumenty_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_proc_ZVI.pdf), а також видаються у друкованому або електронному вигляді при отриманні відповідного планового завдання. Зауваження за даним підкритерієм відсутні.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

За фактом відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за даною ОП експертна група оцінювала акредитовану ОП за фактами відповідності форм атестації здобувачів вищої освіти до вимог галузі знань та предметної галузі спеціальності, з оглядом на НРК. Під час проведення зустрічей із здобувачами освіти, НПП та роботодавцями було встановлено, що необхідні вимоги відповідної галузі знань дотримані у формах контролю та навчальному плані взагалі. Зауваження за даним підкритерієм відсутні.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За фактом проведення фокус-груп із представниками НПП, представниками Сержантського самоврядування, делегатами Вченої ради від числа курсантів, здобувачами вищої освіти та випускниками було встановлено факт об'єктивного оцінювання контрольних заходів та їх доступність для всіх здобувачів вищої освіти. Відповідні правила чітко прописані в Положенні про організацію освітнього процесу ЖВІ та НМЗД кожної ОК, посилання на які наведено в аналізі фактів та доказів по підкритерію 5.1. Встановлено, що в ЗВО існують механізми оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. В ЗВО діє контрольно-ревізійна комісія, що виконує наглядову функцію під час повторного проходження контрольних заходів та попереднього оголошення результатів за фактами оскарження результатів контрольних заходів. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів при цьому регламентуються Правилами вирішення конфліктних ситуацій у ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/17_12_2019/Pravila.pdf), дотримання яких

підтверджується наведеними вище доводами. Крім того, студентські роботи (курсіві, контрольні, звіти з практик тощо) обов'язково оцінюються комісійно (склад комісії – три НПП), що підтверджується аналізом студентської навчальної звітності. Разом з тим слід зазначити, що в ЖВІ відсутнє окреме положення про випускні кваліфікаційні роботи. Хоча вимоги до неї і роз'яснені в Положенні про організацію освітнього процесу ЖВІ, експертна група рекомендує для фінального комплексу контрольних заходів (написання випускної роботи та її захист) розробити окремий більш деталізований регулюючий документ ЗВО, а також сформулювати до нього певний пакет методичного забезпечення – посібник з написання випускної кваліфікаційної роботи, посібник з додержання вимог нормоконтролю тощо.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У процесі проведення зустрічей із представниками НПП та здобувачами вищої освіти (дійсними та минулими) експертною комісією було встановлено, що політика академічної доброчесності популяризується серед здобувачів вищої освіти та регулюється рядом внутрішніх документів ЗВО, зокрема Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf, п. 9), Положенням про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_antiplagiat.pdf) тощо. В закладі функціонують чіткі пам'ятки і поради щодо доброчесної поведінки, які дотримуються учасниками освітнього процесу (https://zvir.zt.ua/images/stories/24_12_2019/Pamyatka_pravila_dobroch_poved.pdf, https://zvir.zt.ua/images/stories/24_12_2019/Poradi_shodo_dobroch_poved.pdf). Але існує факт відсутності застосування програм та скликання комісій із контролю за дотриманням академічної доброчесності, зокрема – питання перевірки випускних кваліфікаційних робіт на відсутність плагіату покладені на взаємодію між здобувачем освіти та керівником роботи (проекту). За результатами зустрічей встановлено, що дотримання норм академічної доброчесності покладається на сумління та свідомість здобувачів вищої освіти, а нагляд за дотриманням цих норм полягає у сумлінні керівника відповідного проекту або роботи (викладача). Групою експертів надана рекомендація щодо створення окремої комісії за дотриманням вимог академічної доброчесності та використання ліцензованого та сертифікованого програмного забезпечення для відповідного контролю. На думку експертів вказана проблема не є істотною в умовах первинної акредитації ОП та може бути вирішена найближчим часом.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Позитивними аспектами у питанні відповідності ОП даному Критерію є своєчасне та відповідне до вимог галузі знань проведення заходів поточного та модульного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти; створення та підтримка шляхів оскарження результатів оцінювання, їх повторне проходження; достатньо високий рівень підтримки та популяризації академічної доброчесності в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

У ЗВО відсутній окремий пакет нормативних і методичних документів, що визначають вимоги до написання, оформлення і захисту випускних кваліфікаційних робіт. Також наразі не практикується комісійна та/або автоматизована перевірка випускних кваліфікаційних робіт на відсутність плагіату. Рекомендовано створити незалежну комісію з питань дотримання вимог та норм академічної доброчесності та впровадити її постійну діяльність, а також запровадити дієву систему протидії плагіату з використанням сучасних автоматизованих засобів верифікації.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

У ході проведення виїзної експертизи не було встановлено істотних невідповідностей за підкритеріями, були надані деякі рекомендації. ОП відповідає Критерію 5 з незначними недоліками.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Рівень кадрового потенціалу, задіяного в реалізації ОП, відповідає вимогам МОН України, зокрема – п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187, у редакції постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347 (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/2%20info-staff/>, <http://teis.zt.ua/kit/departments2/>).
Добір науково-педагогічного персоналу реалізується відповідно до цілей та завдань ОП. Це підтверджують наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, а також атестати про вчені звання і послужні списки науково-педагогічної активності НПП (публікації, участь у наукових конференціях, тематика виконаних НДР тощо). При цьому виявлені менші відповідності академічної кваліфікації були підтверджені результатами проходження підвищення кваліфікації. Аналіз професійної кваліфікації викладачів, які провадять освітню діяльність за ОП, наведений в таблиці 2 Відомостей про самооцінювання; інформація, отримана під час бесіди у фокус-групі з НПП щодо акцентів професійної діяльності та векторів її зростання документально підтверджується результатами проходження підвищення кваліфікації, що чітко прописано в Плані роботи випускової кафедри щодо стажування (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників. Викладання дисциплін професійного профілю відповідає рівню наукової та професійної активності професорсько-викладацького складу і забезпечує досягнення цілей ОП та відповідних їх ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Основними документами, що регламентують процедуру добору НПП, є Статут ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/21_03_16_statut/Statut_ZHVI.pdf), Положення про Вчену Раду ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/Polozh_pro_vchenu_radu/Polozh_prav_2019_pro_vchenu_radu_ZVI.pdf) та Положення про кафедру комп'ютерних інформаційних технологій ЖВІ (<http://teis.zt.ua/kit/departments1/9.statut>). В документах наведено кваліфікаційні вимоги до претендентів на посади НПП та процедуру проведення конкурсного відбору. Процедура враховує результати підвищення кваліфікації та стажування НПП, вимоги до їх професійності. Для оцінки рівня професіоналізму претендента на первинну посаду пропонується проведення пробної лекції, практичного чи лабораторного заняття. Добір претендентів відбувається на конкурсній основі з врахуванням принципів гласності і відкритості через оголошення вакансій та етапність відбору, колегіального обговорення рівня відповідності професіоналізму претендентів та їх спроможності забезпечити необхідні ПРН за ОП на засіданнях кафедри. Рішення членами Вченої ради ЖВІ приймається після розгляду кожної кандидатури, при цьому обов'язково враховуються професіональні, морально-ділові якості претендентів на заміщення вакантних посад тощо. На момент проведення акредитаційної експертизи ОП «Комп'ютеризовані системи управління та автоматика» в повній мірі забезпечена науково-педагогічним персоналом, що підтверджує інформація, отримана під час зустрічі у фокус-групах з НПП та наведена у Відомостях самооцінювання. Разом з тим, випусковій кафедрі

слід інтегрувати процеси наслідування викладацьких традицій, підготовки кадрів вищої кваліфікації (шляхом здобуття ступенів докторів філософії та наук) та їх міжнародного стажування.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО залучає роботодавців – представників ЗСУ, регіональних виробників у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, зокрема: ПАТ «Житомирський маслозавод» – компанія «Рудь» (<https://rud.ua/company/manufacture/>), Ферпласт-Україна (https://www.ferplast.com/gb/?__store=ferplast_uk_en), «Віктрейдінг» та інших до організації та реалізації освітнього процесу, що підтверджується документацією про співпрацю та працевлаштуванням випускників ОП, щодо яких ОП, яка акредитується, є правонаступником. Виїзна експертиза у процесі співбесіди у фокус-групах підтверджує реальну співпрацю роботодавців та ЗВО. Підтвердженням залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є наявність зворотного зв'язку між випусковою кафедрою та підрозділами ЗСУ, цивільними підприємствами під час проходження практик здобувачами ОП. У наслідок цього якісні оцінки, поради та побажання роботодавців можуть бути враховані. Крім того, проведена низка зустрічей з представниками роботодавців з метою обговорення способів покращення організації освітнього процесу та покращення матеріально-технічної бази (<https://zvir.zt.ua/896-190-navchalnomu-tsentru-17-rokiv>, <https://zvir.zt.ua/822-vidviduvannya-vipusknikami-minulikh-rokiv-vijskovogo-institutu>). За відгуками представників роботодавців у фокус-групах в рамках ОП слід підсилити зворотній зв'язок із ними, зокрема – формалізувати та систематизувати врахування потреб роботодавців у процесі освітньої діяльності за ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Не дивлячись на достатньо налагоджену співпрацю з роботодавцями (як військовими, так і цивільними) у частині реалізації освітнього процесу, ЗВО на даний час не залучає зовнішніх професіоналів-практиків та експертів з галузі автоматизації та приладобудування до проведення аудиторних занять на ОП, що пов'язано з необхідністю дотримуватися ряду відомчих та внутрішніх нормативних документів, які регламентують діяльність ЖВІ: Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України (наказ Міністра оборони України від 20.07.2015 №346), інших нормативно-правових актів МОН України та Міністерства оборони України із урахуванням особливостей і досвіду освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України, наказу Міністра оборони України від 08.05.2002 №155/291 "Про затвердження Інструкції з планування та обліку діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, навчальних центрів Збройних Сил України)" (зі змінами) та Положення Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова (затверджено

рішенням Вченої ради ЖВІ, протокол № 2 від 18.10.2016). У той же час значна частина НПП випускової кафедри ОП та інших підрозділів ЖВІ мають відповідний виробничий та/або службовий досвід, пов'язаний із предметною областю спеціальності (автоматизацією та комп'ютерно-інтегрованими технологіями), в рамках якої провадиться ОП (проектування, експлуатація, ТО та ремонту АСУ, ІКСТ, КСМ у різних сферах використання). Таким чином, слід констатувати, що питання залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять наразі частково вирішується за рахунок внутрішнього кадрового резерву ЗВО. Додатково на зустрічі із експертною групою представники роботодавців засвідчили, що позитивно відносяться до співпраці та оцінили б потенційну пропозицію від ЗВО щодо викладання на ОП за погодженими умовами та фінансовим забезпеченням. На думку експертної групи, шляхом подальшої реалізації залучення професіоналів-практиків до провадження за ОП освітньої діяльності є повноцінний розвиток дуальної освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників регламентовано «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf) та проводиться згідно з Планом підвищення кваліфікації керівного складу та науково-педагогічних (педагогічних) працівників Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова на навчальний рік. Метою підвищення кваліфікації НПП є вдосконалення їх професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття особою досвіду виконання додаткових завдань і обов'язків у межах спеціальності, актуалізація та вдосконалення теоретичних та практичних компетентностей, пов'язаних із предметною областю спеціальності. Підвищення кваліфікації НПП здійснюється за такими видами: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах та інших цільових заходах, що організуються різними групами стейкхолдерів. Вибір форми підвищення кваліфікації та стажування визначається індивідуально для кожного працівника. Під час зустрічі з НПП викладачі акцентують увагу на наявному бажанні проходження підвищення кваліфікації у формі стажування на підприємствах, що мають сучасні виробництва із застосуванням автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. Така форма підвищення кваліфікації буде сприяти налагодженню дослідницької співпраці науковців, роботодавців і майбутніх фахівців у сфері автоматизації та приладобудування, більш якісному досягненню ПРН. Елементами моніторингу рівня професіоналізму викладачів у ЖВІ є: система планування та проведення відкритих занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять для НПП різного рівня кваліфікації), звітування кафедр за навчальний рік, опитування здобувачів вищої освіти за темою «Викладач очима курсантів», залучення зовнішніх стейкхолдерів до участі в державних екзаменаційних комісіях із захисту випускних кваліфікаційних робіт тощо. Рекомендується подальше врахування зазначених вище потреб НПП у частині підвищення їх кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Статутом ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/21_03_16_statut/Statut_ZHVI.pdf) передбачено матеріальне і моральне стимулювання творчої праці та педагогічного новаторства викладачів. Матеріальне стимулювання здійснюється згідно з Положення про кафедру комп'ютерних інформаційних технологій ЖВІ (<http://teis.zt.ua/kit/departments1/9.statut>) та наказів керівництва ЖВІ із його реалізації щодо конкретних НПП. З метою стимулювання розвитку викладацької майстерності у ЖВІ кращі науково-педагогічні працівники заохочуються подяками та грамотами, грошовими преміями, цінними подарунками та іншими нагородами. Зокрема, до Дня працівника освіти 04.10.2019 було заохочено 37 НПП закладу, у тому числі 3 – від Міністра оборони України (<https://zvir.zt.ua/856-urochisti-zakhodi-z-nagodi-dnya-pratsivnikiv-osviti-u-vijskovomu-institutu>). У процесі зустрічей з фокус-групами НПП підтверджено фактичну реалізацію принципів матеріального і морального заохочення викладачів як у ЗВО в цілому, так і в рамках ОП, що акредитується, зокрема. Зауважень щодо відповідності ОП даному підкритерію не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Усі викладачі, які забезпечують освітній процес на ОП, мають відповідність навчальним дисциплінам, що враховує академічну та професійну кваліфікацію. Існує практика мотивування НПП щодо отримання додаткової освіти у профільних ЗВО. Всі НПП регулярно проходять підвищення кваліфікації (як правило – шляхом стажування) на підприємствах, установах і в організаціях, діяльність яких відповідає предметній області спеціальності, за якою провадиться ОП. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними, передбачають багатоступеневу верифікацію реального рівня їх кваліфікації. Наявність у членів групи забезпечення публікацій у виданнях, які включені до авторитетних міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. Підтверджена готовність роботодавців активно долучатися до участі у освітньому процесі за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Відсутність залучення до аудиторних занять зовнішніх професіоналів-практиків, що зменшує впровадження практичного досвіду роботи під час викладання дисциплін на ОП. Запропоновано розробити систему залучення до аудиторних занять для цивільних здобувачів професіоналів-практиків, що реалізують відповідну виробничо-технологічну діяльність у сфері автоматизації та комп'ютерн-інтегрованих технологій.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Інформація, наведена в таблиці 2 Відомостей про самоаналіз, та інформація, отримана під час інтерв'ювання фокус-груп НПП та роботодавців, підтверджує рівень відповідності людського потенціалу цілям, визначеним в ОП. Загалом ОП відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення фокус-груп із здобувачами вищої освіти, представниками НПП, адміністративними особами ЗВО експертною групою було встановлено наявність досить великої кількості новітнього технічного обладнання, цілком достатньої кількості технічних та технологічних стендів, досить поширеного ресурсу бібліотеки (понад 140 тисяч примірників літератури), близько 10% якої вже доступно в електронному доступі для здобувачів вищої освіти, а залишок літератури знаходиться на стадії переведення в електронний формат. Лабораторії кафедри, на яких провадиться освітня діяльність за ОП, оснащені сучасними ЕОМ (більше 40 одиниць), більше половини з яких було оновлено в 2018 р. Більше 70% бібліотечного фонду забезпечується за рахунок власного видавництва ЖВІ (включаючи як розроблення відповідних підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, методичних вказівок тощо, так і їх друкування силами власної типографії). На випусковій кафедрі, що проваджує освітню діяльність за акредитованою ОП, функціонує власна електронна бібліотека за дисциплінами навчального плану (<http://teis.zt.ua/kit/lib>). За загальною кількістю компетентних коментарів стейкхолдерів було встановлено практично повну відповідність підкритерію до встановлених норм. За відсутності зауважень по даному підкритерію, експертна група висловлює побажання щодо подальшого застосування також навчальних стендів і макетів з геоінформаційного позиціонування та ідентифікації об'єктів у освітній діяльності за ОП при її подальшому вдосконаленні. Наразі матеріальна база та навчально-методичне забезпечення за ОП практично в повній мірі забезпечує досягнення поставлених нею цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За фактом проведення зустрічей із представниками ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками НПП експертною групою була встановлена наявність дуже широкої та технологічно розвиненої матеріально-технічної бази ЗВО та цілковитий безоплатний доступ до неї для викладачів та здобувачів вищої освіти для повноцінного виконання навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Зауважень щодо даного підкритерію не встановлено.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення фокус-груп із представниками адміністрації ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками НПП та преставниками Ради Сержантів було встановлено, що у ЗВО максимально мінімізовані можливості ушкодження здоров'ю та життю здобувачів вищої освіти та працівникам ЖВІ. В ЖВІ реалізована детермінована та всеохоплююча нормативна бази із дотримання безпеки роботи, навчання та перебування в ЖВІ, яка була продемонстрована експертній групі. В закладі наявні всі необхідні відомчі та позавідомчі дозвільні документи з пожежної, санітарної безпеки та інших форм убезпечення інфраструктури та освітнього процесу. Територія ЖВІ є закритою для доступу сторонніх осіб, що мінімізує ймовірність впливу на освітнє середовище зовнішніх небезпечних чинників (проникнення злодіїв, шахраїв, маньяків, різного роду асоціальних осіб). У ЖВІ функціонує постійно діюча медико-санітарна частина, психологічна служба, позаштатний військовий капелан, помічник начальника Інституту з гендерних питань, до яких можуть звернутися як військові, так і цивільні здобувачі вищої освіти без будь-яких обмежень. Посиленню культури безпеки в ЖВІ сприяє також військовий характер закладу, в якому дотримання відповідних питань безпеки чітко регулюється також відомчими документами Міністерства оборони України, за дотриманням яких регулярно слідкують відповідні комісії та інспекції з м. Києва. Таким чином, сукупиність зазначених фактів дає підстави стверджувати про належний стан безпеки в ЖВІ під час провадження освітньої діяльності за акредитованою ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході проведення виїзної експертизи встановлено наявність різних видів підтримки здобувачів вищої освіти. Зокрема, необхідні консультації від викладачів надаються без перешкод у тому вигляді, який є більш доступним та необхідним для здобувача вищої освіти. Також у ЗВО є окремий сектор, що надає необхідну психологічну підтримку, створені скриньки довіри, реалізовано телефонні гарячі лінії для звернень, телефони довіри. Необхідна для здобувачів вищої освіти інформація публікується на офіційних сайтах ЗВО в цілому та випускової кафедри акредитованої ОП зокрема. В адміністративних та навчальних будівлях ЖВІ розміщені інформаційні оголошення із телефонами довіри Міністерства оборони, МОН України, внутрішніх посадових осіб, відповідальних за належне реагування на звернення здобувачів освіти. Зауваження за даним підкритерієм практично відсутні.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Не дивлячись на певні неточності у Відомостях про самооцінювання, у процесі проведення виїзної експертизи та за фактом проведення зустрічей із адміністрацією ЗВО, представниками НПП, делегатами Вченої ради із числа студентів та курсантів, здобувачами вищої освіти, представниками адміністративного персоналу членами експертної групи було встановлено дуже чітку наявність умов реалізації прав на освіту для осіб із особливими потребами та/або можливостями. Зокрема, експертами було встановлено наявність знаходження особистих підходів до особливих ситуацій щодо виконання навчального плану та проходження планового контролю навчальних досягнень здобувачами вищої освіти у разі виникнення відповідних обставин (сімейних, виробничих, службових тощо).

Також були встановлені шляхи всебічної допомоги особам з обмеженими фізичними можливостями за вже існуючим фактом подібної допомоги на одній з раніше проведених екскурсій по ЗВО для абітурієнтів. Не дивлячись на відсутність пандусів або інших інфраструктурних пристроїв для проходження особами з обмеженими фізичними можливостями різних перешкод, у ЖВІ цілодобово чергують декілька груп нарядів військовослужбовців, одним із завдань яких є надання відповідної допомоги людям із обмеженими фізичними можливостями, залучення яких підтверджується бесідою з фокус-групою представників допоміжних підрозділів ЗВО. Рекомендаціями експертної групи є: поширення умов та можливостей дистанційного навчання/викладання, встановлення пандусів та постійне приділення уваги від складу чергового персоналу до осіб з обмеженими фізичними можливостями.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення фокус-груп із представниками адміністрації ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками НПП, представниками Ради Сержантів та позаштатним радником ЗВО з гендерних питань було встановлено наявність поширеної бази існуючих шляхів у вирішенні проблем за різними напрямками. У ЗВО функціонує Рада сержантів та окремий комітет з надання психологічних послуг, які мають можливості до регулювання конфліктних ситуацій різного походження; позаштатна радниця із гендерних питань постійно присутня у ЗВО та має багато стратегій регулювання можливих конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, гендерною нерівністю, дискримінацією (<https://zvir.zt.ua/home/hendema-polityka>). Шляхи врегулювання ситуацій щодо корупції також існують, мають відповідну нормативну базу (<https://zvir.zt.ua/home/protydiia-koruptsii>) та реалізовані через адміністрацію ЗВО, начальника кафедри, начальника факультету, начальника ЗВО. Усі описані шляхи впливу на можливі конфліктні ситуації існують цілком суттєво та є загальнодоступними для здобувачів освіти усіх видів та напрямків. Порядок вирішення конфліктних ситуацій чітко регламентовано внутрішніми Правилами (https://zvir.zt.ua/images/stories/17_12_2019/Pravila.pdf) та рядом відомчих нормативних документів, які, як випливає із зазначених вище доводів, цілком виконуються та реалізуються.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Незважаючи на ряд неточностей у Відомостях самооцінювання ОП (які, на думку експертної групи, викликані недостатньо коректним первинним розумінням змісту даного критерію), у ЗВО дуже чітко представлена можливість надання освітніх послуг для осіб з особливими освітніми та/або фізичними потребами, сформовані чіткі шляхи до вирішення усіх можливих конфліктів. Особливу увагу приділяється створенню, поширенню, впровадженню та підтримці умов гендерної рівності. На ОП застосовано сучасну матеріально-технічну базу, паперовий та цифровий бібліотечний фонд, які систематично оновлюються та вдосконалюються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Слабких сторін або недоліків щодо відповідності даному критерію не було встановлено експертами виїзної групи. Рекомендації експертів виїзної групи стосуються поширення дистанційної навчально-викладацької бази задля більшого сприяння особам з обмеженими освітніми можливостями та встановлення пандусів, що, однак, буде актуальним у разі розширення контингенту здобувачів освіти за даною ОП, зокрема – запровадження освітньої діяльності за денною формою.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Групою експертів було встановлено цілковиту відповідність акредитованої ОП вказаному Критерію оцінювання, відсутність явних недоліків та наявність траєкторій до впровадження вказаних вище рекомендацій від представників Національного агентства.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм врегульовуються Статутом ЖВІ, яким визначено постійне удосконалення та оновлення програм підготовки, як засіб реалізації цілей ОП (https://zvir.zt.ua/images/stories/21_03_16_statut/Statut_ZHVI.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokument_i_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_pr os_ZVI.pdf) та Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ, визначено механізми розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітніх програм (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf). Моніторинг та перегляд програми відбувається регулярно з метою задоволення потреб здобувачів освіти, роботодавців та на потребу суспільства і оновлюються після завершення повного циклу підготовки до початку нового навчального року, що визначено у Плані виконання завдань з реалізації стратегії розвитку освітньої, наукової та виховної діяльності ЖВІ на 2019/2020 навчальний рік, затвердженому начальником військового Інституту. Експертній групі були надані витяги з протоколів засідань кафедри комп'ютерних інформаційних технологій, навчальної частини ЖВІ, на яких було розглянуто зміни до даної ОП та затверджено проект оновленого навчального плану. Визначені в нормативних документах ЖВІ процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП не порушуються. Разом з тим рекомендується доповнити діючі нормативні документи із оновлення ОП положеннями, які б регламентували порядок залучення різних груп стейкхолдерів до цього процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Результати бесід у фокус-групах із здобувачами вищої освіти, представниками курсантського самоврядування (Ради сержантів), здобувачами, що входять до Вченої ради ЖВІ та адміністративним персоналом ЖВІ свідчать, що здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через участь представників курсантського самоврядування у Вченій раді Інституту, що дає змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо удосконалення ОП. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з експертами відмітили, що ЗВО періодично проводить опитування відносно їх задоволеності рівнем надання освітніх послуг та реалізації цілей і ПРН за ОП. Пропозиції та побажання студентів враховуються під час перегляду освітньої програми відповідно до Плану виконання завдань з реалізації стратегії розвитку освітньої, наукової та виховної діяльності ЖВІ на 2019/2020 навчальний рік, який затверджено начальником військового інституту, а фактична участь здобувачів освіти в обговоренні ОП та пов'язаних із нею документів підтверджується продемонстрованими протоколами засідання випускової кафедри та Вченої Ради ЖВІ, а також опитуваннями відповідних фокус-груп. Разом з тим слід зазначити, що студенти заочної форми навчання за ОП не включені в

органи курсатського самоврядування ЖВІ, відповідно до чого рекомендується передбачити зазначене делегування цивільних здобувачів до даних органів, створивши для цього належну процедуру та імплементувавши її.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесіди роботодавці надали позитивні відгуки про якість підготовки здобувачів вищої освіти за ОП та підтвердили, що ЖВІ залучає їх до процедури перегляду ОП та враховує їх пропозиції. Крім того, підвищення кваліфікації НПП (стажування) організовується та проводиться у центрах підготовки та підвищення кваліфікації військових та цивільних ЗВО, підприємствах та установах, що пов'язані із предметною галуззю спеціальності. Отриманні під час проходження стажування оновлені професійні знання, у подальшому імплементуються викладачами шляхом корегуванням змісту підготовки фахівців за ОП. Здобувачі вищої освіти мають змогу приймати участь у зустрічах із представниками роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчальним відділом ЖВІ здійснюється аналіз відгуків командирів військових частин на випускників щодо результатів їх службової діяльності, кар'єрного шляху та моніторингу їх успішності на ринку праці. Результати проведеного аналізу доводяться до відповідного факультету (кафедри), де здійснювалася підготовка за певною ОП та розглядаються на вченій раді ЖВІ. Вчена рада за результатами обговорення може вносити пропозиції щодо коригування змісту підготовки за ОП. Стосовно акредитованої ОП слід зазначити, що акредитація проводиться вперше, тому саме за даною ОП випускників наразі не існує. Проте була проведена бесіда із випускниками попередньої спеціальності (яка була поєднана із фокус-групою з представниками роботодавців), щодо якої зазначена ОП є правонаступником. Щодо них підтверджується вищезазначена практика. Проте процедура збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників є недостатньо формалізованою, тому рекомендується вжити відповідних заходів, бажано – створити автоматизовану базу даних щодо виконання зазначених аналітичних дій.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Система забезпечення якості освіти ЖВІ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності у порядку, передбаченому Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ, де визначено механізми розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf). Усі учасники освітнього процесу ЖВІ безпосередньо залучені до реалізації процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: забезпечення зворотного зв'язку із викладачами та здобувачами вищої освіти, у результаті якого формулюються цілі і завдання освітніх програм, вимоги до результатів навчання, критерії, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів і освітніх програм; здійснення аналізу результатів професійної діяльності НПП та результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти шляхом щорічного їх оцінювання та оприлюднення результатів таких оцінювань. Слід зазначити, що акредитація ОП «Комп'ютеризовані системи управління та автоматика» проводиться вперше. На підставі результатів бесід із різними групами стейкхолдерів, можна зробити висновок, що у ЖВІ питанню вчасного реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з її реалізації приділяється належна увага. На підставі пропозицій, внесених гарантом ОП, та на підставі конструктивних зауважень роботодавців, здобувачів вищої освіти, випускників, провідних науковців та інших заінтересованих осіб недоліки в освітній програмі, освітній діяльності з реалізації освітньої програми усуваються вчасно.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитація є первинною, зазначена у відомостях про самооцінювання веб-сторінка містить актуальну інформацію про освітню діяльність у межах ОП та ЖВІ в цілому.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Результати зустрічей із стейкхолдерами свідчать про те, що в академічній спільноті ЖВІ спостерігається високий рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу ОП, налагоджені зв'язки, взаємодії та взаєморозуміння, а отже – сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку, удосконаленню ОП та освітньої діяльності за ОП. Культура якості вищої освіти ЖВІ, політика, принципи, процедури та критерії ефективності забезпечення якості освітньої діяльності та участь академічної спільноти у цьому процесі визначаються Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ (визначено механізми розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітніх програм) https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf). Стосовно рекомендації щодо поліпшення якості вищої освіти за даним підкритерієм експертна група вважає доцільним більш наочно

надати інформацію про політику якості вищої освіти ЖВІ у вигляді презентації та/або іншого інформаційного стислого матеріалу на офіційному сайті закладу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП здійснюються відповідно до визначеної загальноінституціональної політики та внутрішньої системи забезпечення якості освіти. До процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти долучаються здобувачі вищої освіти, роботодавці, випускники. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти своєчасно та адекватно реагує на виявлені недоліки в ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Результати збору та опрацювання інформації щодо моніторингу, перегляду ОП, які базуються на співбесідах, опитуваннях та відгуках стейкхолдерів не оприлюднені на веб-сайті ЖВІ. Питання залучення стейкхолдерів до перегляду ОП недостатньо врегульовані. Пропаганда культури якості освіти в ЖВІ потребує збільшення наочних демонстраційних матеріалів. Збір даних про кар'єрні шляхи випускників потребує більшої формалізації. Здобувачі цивільної ОП не делеговані до органів курсантського самоврядування. Рекомендується: оприлюднювати на сайті ЖВІ поізції стейкхолдерів, формалізувати взаємодію з ними, забезпечити збір і опрацювання даних щодо кар'єрного шляху випускників із застосуванням сучасних баз даних, передбачити представництво здобувачів ОП в органах самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Існування чітких процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП на основі злагодженої співпраці всіх стейкхолдерів, наявність адекватної реакції внутрішньої системи забезпечення якості на виявлені недоліки в ОП та сформована культура якості свідчать про дієву внутрішню систему забезпечення якості у контексті даної ОП та відповідності Критерію 8, а виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються Статутом ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/21_03_16_statut/Statut_ZHVI.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Dokumenty_z_org/Plozhennya_pro_organiz_osv_proc_ZVI.pdf), Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_pro_systemu_zabezpechennya_yakosti_vishoi_osviti_ZVI.pdf), Положеннями про структурні підрозділи військового інституту, що задіяні в освітньому процесі, Положенням про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату у наукових, навчальних та методичних творах наукових та науково-педагогічних працівників (https://zvir.zt.ua/images/stories/20_11_2019_Zabezpech_yakosti/Polozhennya_antiplagiat.pdf) та іншими документами. Під час зустрічей стейкхолдери підтвердили, що вони ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, яких вони дотримуються під час реалізації ОП. Усі відповідні матеріали, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу, знаходяться в публічному доступі, зокрема – оприлюднені на офіційному сайті закладу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО оприлюднив на сайті ОП, за якою фактично здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та яка розміщена за посиланням <http://teis.zt.ua/kit/departments3/5%20OPmagistracy/>. Для зауважень та пропозицій стейкхолдерів наведено загальну електронну адресу ЖВІ (zvir@zvir.zt.ua). На момент проведення експертизи ОП побажань, зауважень чи пропозицій зацікавлених сторін щодо удосконалення ОП не надходило.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті ЖВІ розміщена затверджена Вченою радою ОП, яка акредитується (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/5%20OPmagistracy/>). Документ містить достатній обсяг інформації, необхідний для інформування стейкхолдерів щодо мети, цілей ОП, її загальну характеристику, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, структурно-логічну схему ОП. На сайті розміщено Інформацію про обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОП (<http://teis.zt.ua/kit/departments3/1%20info-OsvitKomponent/>). Обсяг інформації щодо ОП, висвітлений на сайті ЗВО, є достатнім для інформування зацікавлених сторін та

суспільства, оприлюднена інформація є точною та достовірною. На думку експертів сайт випускової кафедри слід наповнити додатковою інформацією щодо висвітлення всіх наукових, організаційних, навчально-методичних, міжнародних аспектів реалізації даної ОП з акцентом на її унікальності. Крім того, доцільно збільшити обсяг перехресних посилань на сайт кафедри та розміщені на ній матеріали на відповідних вкладках основного сайту ЖВІ.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Достатній рівень публічності і прозорості діяльності ЗВО (досягається шляхом оприлюднення нормативно-правових актів, які діють у ЗВО та інших документів, що стосуються провадження освітньої діяльності на офіційному веб-сайті) забезпечує відкритість провадження освітнього процесу за ОП для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Структура офіційного веб-сайту є стандартною, проте потребує упорядкування певна інформація в окремих вкладках, оскільки не завжди швидко можна знайти необхідну для ознайомлення інформацію, що ускладнює роботу зі сайтом. Використання тільки загальної електронної пошти ЖВІ для подання зауважень та пропозицій стейкхолдерів за результатами обговорення ОП є недоліком у контексті забезпечення прозорості і публічності, який однак, не є суттєвим і може бути швидко виправлений.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Рівень публічності і прозорості ОП знаходиться на належному рівні, є узгодженим із якісними характеристиками даного критерію з деякими недоліками, які з урахуванням різної вагомості окремих підкритеріїв не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує, що проведення акредитаційної експертизи відбувалося при чіткому дотриманні відповідного Положення про акредитацію, методичних вказівок Національного агентства та регламенту взаємодії із ЗВО. Виїзна частина акредитаційної експертизи реалізована при дотриманні погодженої сторонами Програми візиту до ЗВО майже без девіацій (мали місце лише незначні перевищення регламенту щодо окремих фокус-груп, які були компенсовані за рахунок задіяних технологічних перерв між зустрічами). Експертна група звертає увагу на дотримання атмосфери доброзичливості та взаємної поваги під час акредитаційного процесу між усіма задіяними сторонами. Більшість зустрічей у фокус-групах проходили в режимі активної дискусії, а не у формі «запитання – відповідь», завдяки чому вдалося сформуванню більш чіткої та об'єктивної картини про реальний стан справ при провадженні освітньої діяльності за освітньою програмою, яка акредитується. Додатково експертна група звертає увагу на те, що певні фрагменти Відомостей про самооцінювання освітньої програми були викладені не зовсім коретно, що пояснюється дещо помилковим початковим розумінням військовими фахівцями сутності ряду акредитаційних Критеріїв. Зокрема, це стосується індивідуальної освітньої траєкторії (щодо якої у Відомостях самооцінювання зазначено нібито відсутність, проте експертною групою виявлено значні успіхи ЗВО та випускової кафедри стосовно її реалізації), врахуванні потреб здобувачів з особливими потребами (про що у Відомостях самооцінювання також помилково зазначено відсутність таких, проте експертами виявлено фактичне вирішення майже всіх питань стосовно даної проблеми). У процесі бесід з керівним складом ЗВО, науково-педагогічними працівниками, гарантом освітньої програми, представниками навчальних підрозділів тощо експертною групою роз'яснено сутність підходів щодо забезпечення якості вищої освіти за відповідними Критеріями (по яким припущено помилки у Відомостях самооцінювання). Після проведення відповідних дискусій експертна група впевнилася, що наразі в ЗВО сформувалося повне розуміння щодо тлумачення усіх без винятку Критеріїв оцінювання якості вищої освіти, що буде в подальшому враховано представниками ЗВО при наступних акредитаціях освітніх програм. Окремо експертна група звертає увагу на високий рівень патріотичного виховання в ЗВО (як стосовно військових, так і цивільних здобувачів освіти), популяризації національної ідентичності, історико-культурних цінностей, чому суттєво сприяє високий рівень професіоналізму осіб, відповідальних за виховну роботу, та наявність належної матеріально-культурної бази (власного музею, необхідних методичних та інформаційних матеріалів тощо). Такий стан справ суттєво сприяє не тільки підготовці якісних фахівців за відповідними освітніми програмами, але й формуванню високого морально-етичного обліку майбутніх випускників ЗВО, їх професійної та національної свідомості, що є край важливим на нинішньому етапі розвитку України. У цілому, на підставі об'єктивного та всебічного опрацювання матеріалів акредитаційної справи, в тому числі фактичних даних, отриманих під час виїзної експертизи, експертна група приходить до висновку про відповідність освітньої програми, що акредитується, всім Критеріям оцінювання якості вищої освіти, які застосовуються для програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. Всі виявлені недоліки та зауваження не знижують високої оцінки, яку експертна група колегіально надає освітній програмі та процесу провадження освітньої діяльності за нею.

Всі групи стейкхолдерів, з якими була проведена робота під час виїзної акредитаційної експертизи, запевнили та підтвердили свою готовність до подальшого удосконалення освітньої програми в усіх зазначених напрямках.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовувався

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Олександр КАМЕНСВ

Члени експертної групи (електронні підписи)

Олександр ЛИПІНСЬКИЙ

Артем МАЛИЦЬКИЙ